

Vinterhi

”*Fuchsia*” - december 2008

Af Uwe Clausen

’Fascination’, min første fuchsia i haven, blev plantet og passet efter alle kunstens regler. Den var virkelig også flot hele sommeren. Den kom med sine store, hængende blomster uden pause. Jeg havde ladet den blive i potten, som den stod i, så det var jo nemt at tage den ind, da efteråret gik på hæld. Den kom ind i hobbyrummet, og jeg gjorde ikke noget ved den, før foråret nærmede sig. Stor var skuffelsen. Planten var totalt død, tørret ud.

En tur til gartneren med den tørre pind for at klage min nød. Det værste ved det hele var, at i hans drivhus stod der masser af fuchsier, allerede med blade og i fuld gang. Hvad havde jeg gjort forkert? Jeg var selvfølgelig selv skyld i, at min fuchsia døde. En fuchsia i ”vinterhi” skal ikke vandes, men jorden i potten skal holdes fugtig. Den må især *ikke* vandes, men jorden i potten *skal* holdes fugtig. Der må især ikke vandes for meget, når planten opbevares i mørke, men fugtig jord er nødvendig. Givte fortabt ville jeg selvfølgelig ikke, så jeg fik min næste fuchsia med hjem. Nu blev det til begynderfuchsiaen ’Neue Welt’.

Det er en gylden regel for alle, der begynder med at samle fuchsia: lyt til gode råd af dem, der har høstet erfaringer. Et af dem er at begynde med nogle planter, der næsten kan tåle det hele, næsten gro i alt, ikke bliver angrebet af svampesygdomme og kan tåle sol og skygge - Derfor fik jeg ’Neue Welt’ med hjem, og jeg blev ikke skuffet. Planten er nu nogle år gammel, og jeg har den endnu. Den er blevet bedre år for år.

Nu ville jeg lære mere om fuchsia, så turen gik til biblioteket. Men der fandtes ikke en eneste bog på dansk. En ældre udgave på tysk var alt, hvad der fandtes. Det var en af årsagerne til, at jeg meldte mig ind i Dansk Fuchsia Klub.

’Neue Welt’ kom ind til vinter. Den blev holdt fugtig og frostfri. Og dejligt var det, da den allerede i februar var fuld af små skud.

Fuchsia jord

En fuchsia er krævende med jorden, noget sulten og meget tørstig. Når du tager dette som udgangspunkt, retter dig lidt derefter og samtidig placerer planterne nogenlunde korrekt (herom senere), vil din fuchsia ikke skuffe dig.

Fuchsia stammer for en stor dels vedkommende fra skov- og regnskovsområder i Sydamerika. Her bolttrer den sig i skovkanterne, hvor sollyset bliver filtreret af træerne, og hvor jorden er let sur, humusrig og meget luftig. Så det er simpelthen opskriften.

De fleste af os prøver derfor at efterligne så godt som muligt med diverse blandinger af sphagnum, kompost og lignende. Men der skal altså være noget i, der giver luft til rødderne. Det kan være småsten eller potteskår. Det allerbedste er at blande leca i. Leca er fuld af lufthuller i sig selv, og den ve-

jer kun lidt. Jeg bruger selv udelukkende leca til blandingen. De ærteformede til små potter og de grovere til store. Det er heller ingen fejl at bruge leca i et plantehul.

Det betyder virkelig meget, at der er luft til rødderne. Den mest krævende fuchsia, hvad det angår, er helt sikkert 'Texas Longhorn'. Er du en af dem, der forgæves har forsøgt rigtig at få gang i den plante? Står den i stampe, selv om den bliver passet og plejet efter alle kunstens regler? Så er jeg sikker på, at der mangler luft til rødderne. Op af potten med den og ny jord i. Især til den fuchsia vil jeg gerne have op til 25 % leca i jorden.

Står fuchsierne i potter, skal man tænke på, at jorden skal være fugtig, men heller ikke mere. Selv om den elsker fugtig jord, er det jo ikke en vandplante. Du skal vande meget, men med omtanke. En for voldsom vanding fordriver ilten fra jorden. Resultatet bliver, at planten går i stå i udviklingen, rødderne sover. Ja, jorden kan endda blive helt rådden. Er det først så galt, gælder det om hurtigt at få planten ud af potten, skylle rødderne under vandhanen. Herefter skal der en ny omgang jord i potten (med leca).

Fuchsia plantning

Jeg har tidligere været inde på, at nogle fuchsiaer foretrækker en potte at gro i. På samme vis er der andre, der næsten råber efter at komme ud i det fri - de såkaldte bedplanter.

Man skal være opmærksom på især et forhold, når man planter direkte i jorden. Ofte planter man i yderkanten af græsplæne og nær buske og træer. Og det varer ikke længe, før træerne sender deres rødder hen til fuchsiaen, hvor der er masser af vand og gødning. Der er kun et at gøre, og det er med jævne mellemrum at stikke spaden mellem fuchsiaen og træerne. Når jorden er i orden, kan fuchsiaer som bedplanter blive endda særdeles store og flotte.

Ikke mindst som supplement til andre planter i haven er fuchsier anvendelige som bedplanter. Tag f. eks. en rhododendron, der er tidligt afblomstret og derefter udelukkende står med sine blade. Jeg har set et rhododendronbed med fuchsia i mellemrummene. Således har man et grønt tæppe af smukke rhododendronblade med fuchsier strittende op igennem. Forestil dig højtstammede i et sådant bed. Det er simpelthen smukt. Der vil være blomster blandt disse rhododendron helt til vinteren sætter ind. Særligt velegnede er 'Billy Green', 'Checkerboard', 'Bon Accord', 'Royal Velvet', 'Sunny Smiles', 'Chang', 'Rose of Castile' og 'Celia Smedley'.

Ulempen ved at plante direkte i jorden viser sig, når planterne skal i vinterhi. De skal graves op og pottes, inden de skal sættes ind. Alt andet lige er det nemmere bare at hente potteplanterne ind. På den anden side er det en fordel at studse rødderne om efteråret, da man tvinges til at gøre det i forbindelse med opgravningen, ja, så er arbejdet overstået i efterårsmånederne. Rødderne kan på den måde også nå at komme sig i løbet af vinteren.

Fra fuchsiabladet december 1996